

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE RS BORUTA PAHORJA ZA ODDAJO »ODMEVI« NA TELEVIZIJI SLOVENIJA

9. februar 2009

SLAVKO BOBOVNIK: Dober večer drage gledalke in cenjeni gledalci. Poslanci so na današnji izredni seji vnovič glasovali o zaključnem računu državnega proračuna za leto 2007 in ga tokrat z 59 glasovi sprejeli. Gotovo se spomnite, da je zaradi zavrnitve zaključnega računa, ki mu je Računsko sodišče dalo mnenje s pridržkom, pred dobrim tednom nastal zaplet, saj je SDS napovedala obstrukcijo glasovanja o za državi pomembni točki, ratifikaciji protokola o vključitvi Hrvaške v zvezo Nato. Večino glasov za sprejetje zaključnega računa so tokrat prispevali Pahorjevi Socialni demokrati in seveda poslanci iz največje opozicijske stranke. Poslanci iz vrst LDS-a in Zaresa niso glasovali, ali so se glasovanja vzdržali. Gospod Borut Pahor, dober večer.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Dober večer.

SLAVKO BOBOVNIK: Ampak na drugi strani se zdi, da ste politično gledano drago plačali to ratifikacijo, dve vladni stranki nista glasovali, se vzdržali.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Treba je imeti pred očmi interes države. Interes države je bil, da obljubo, ki smo jo dali julija, po koncu pristopnih pogajanj, izpolnimo z ratifikacijo. Drugače bi žrtvovali našo verodostojnost, ki jo tako dragoceno potrebujemo zato, da bi uredili mejna vprašanja s Hrvaško še pred njenim vstopom v Evropsko unijo.

SLAVKO BOBOVNIK: Ampak ta interes države je danes čutila samo vaša stranka, SD. Zares, LDS te piramide ciljev, kot pravite vi, očitno niso čutili?

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Jaz sem predsednik vlade, vodim tudi največjo vladno stranko in naša odgovornost je največja.

SLAVKO BOBOVNIK: Nož v hrbet ali pa simbolični požig parlamenta so bile izjave takrat, ko je največja opozicijska stranka preprečila prvič to ratifikacijo. Se s tem kaj spreminja vaš odnos do partnerstva z opozicijo?

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Za zaupanje in sodelovanje sta potrebna dva. Zato, da se bo to zaupanje ponovno okrepilo, bo potreben nek čas. Vendar pa naj vam povem, da smo kljub napetim odnosom v tem zadnjem tednu usklajevali z vsemi strankami, tudi strankami opozicije paket varčevalnih ukrepov, ki gre v četrtek na vlado. In ker sva predlagatelja tega paketa skupaj z generalnim sekretarjem, sva ocenila, da je bilo to usklajevanje koristno. Korak za korakom se bo morda neko zaupanje znova obudilo. Verjetno pa bodo tudi v prihodnosti odveč besede o nekem formalnem sporazumu.

SLAVKO BOBOVNIK: Vam vaši koalicijski partnerji ne očitajo, da greste v tem iskanju soglasja z opozicijo morebiti včasih, po njihovem mnenju predaleč?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Glejte, v svojem inavguralnem govoru sem povedal, da Slovenija, da v Sloveniji potrebujemo eden drugega. Seveda sta za to vedno potrebna dva. Prav gotovo je bilo zaradi dogodkov v prejšnjem tednu to zaupanje skrhano in prava umetnost je bila, da smo v tem tako zelo napetem vzdušju pripeljali Državni zbor do odločitve, ko je s tremi četrtinami sprejel odločitev, ki je tako bistvena za naše nacionalne interese. In to vzbuja vendarle neko zaupanje. Vendar pa ne bi pretiral z napovedmi za naprej. Mislim, da se lahko to zaupanje okrepi le tako, da vse strani pokažejo, da ravnajo v dobri veri.

SLAVKO BOBOVNIK: Gospod predsednik, razumel sem vas, da ko govorite o skrhanem zaupanju, govorite o odnosu opozicija in vladna stran. Kaj pa skrhani odnosi znotraj koalicije?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Ti niso tako veliki, kot se zdijo na prvi pogled. Morate razumeti, da je vladna koalicija prevzela odgovornost v času, ko se je iz konjunktura prišlo praktično v čas pred recesijo. Ta zaokret je bil tako velik, da smo morali v koaliciji paralelno delati na številnih projektih. In dostikrat ni bilo dovolj časa, da bi jih usklajevali, kljub našim najboljšim namenom. Vse to je seveda sem in tja pripeljalo tudi do različnih pogledov, ali ravnamo prav ali ne. No, sedaj se stvari umirjajo in tudi po zadnjem vrhu koalicija kaže na to, da se prvič koalicija mora zanesti nase, da mora najprej znotraj sebe doseči dogovor in v kolikor bo mogoče, ga bomo poiskali pri najbolj občutljivih zadevah za državo tudi z opozicijo.

SLAVKO BOBOVNIK: Danes so, mislim, da poslanci SLS-ja dejali, da so v tistih pristopnih dokumentih za Nato vendarle našli nekatere stvari, ki niso ravno v dobro Slovenije in od vas nekako zahtevali, kot od načelnega človeka, da če se te stvari pokažejo za resnične, bodo terjali vaš odstop. Bi v takšnem primeru odstopili.

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Jaz nisem edini, ki je pogledal to dokumentacijo, čeprav sem bil prvi, ki je to zahteval, kajti če bi osebno ocenil, da je v tej dokumentaciji karkoli takega, kar ogroža naš nacionalni interes, bi podobno, kot sem ravnal mesec dni prej, prvakom strank in na odboru za zunanjo politiko opozoril državo, pred kakšno dilemo je. Na take dokumente nisem naletel. Moram pa tukaj izrecno povedati, da se pri vključevanju Hrvaške v Nato njen pravni red ne prilagaja s pravnim redom Evropske unije, Nata, kot se to dogaja pri njenem prilagajanju v Evropsko unijo. Tukaj moramo stvari ločevati. Samo obseg dokumentacije vam pove, da gre za dve različni stvari.

SLAVKO BOBOVNIK: To vem. Nanizali ste zdaj okoliščine, nisem pa slišal vašega konkretnega odgovora. Če bi se to vendarle, hipotetično vzeto pokazalo, bi predsednik vlade Borut Pahor odstopil?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Ne vidim razloga za to, ker sem tako, kot jaz, vsi člani vlade, vsi člani zunanjepolitičnega odbora, vsi, ki so želeli v Državnem zboru pregledati dokumentacijo, to tudi storili. Jaz čutim osebno odgovornost za to, da je danes Državni zbor sprejel tako odločitev, zato sem tudi nastopil v Državnem zboru in Državni zbor pozval, da ratificira to pogodbo.

SLAVKO BOBOVNIK: Ja. Verodostojnost države, vašo verodostojnost zdaj lahko načne referendum.

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Ali bo prišlo do referenduma, ali ne, je v rokah tistih, ki o njem razmišljajo. Jaz bi tako potezo odsvetoval. Slovenski politiki bo vzela nekaj dragocenega časa in energije, ko bi se zdaj želeli popolnoma osredotočiti na reševanje krize, gospodarske in finančne. Mislim, da nam gre tukaj dobro od rok. Če pa bo do tega prišlo, se bo vlada in vsi tisti, ki so se izrekli danes v Državnem zboru, kot rečeno s tremi četrtinami vseh glasov, zavzeli za to, da bi na referendumu uspeli. Gre namreč za to, da bi v nasprotnem primeru, če bi prišlo do blokade

Hrvaške na poti v Nato, v mednarodni skupnosti ustvarili nevaren vtis, da Slovenija iz kaprice blokira Hrvaško na vseh frontah. To pa bi blazno ogrozilo našo verodostojnost prav tam, kjer jo potrebujemo in to je pri urejanju odprtega vprašanja med državama glede meje pri vstopanju Hrvaške v EU.

SLAVKO BOBOVNIK: To je bilo moje naslednje vprašanje. Hrvaška, Slovenija, Evropska unija. V zadnjih mesecih ni bilo ravno veliko pobud, pa še te pobude, ki so bile, niso dale konkretnega rezultata. En vaš pogovor s premierjem Sanaderjem, izmenjava telefonskih števil med zunanjima ministroma ni veliko, ne?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Torej morate vedeti, da je bila odločitev slovenske vlade in vrha slovenske politike, da izrečemo zadržke za odpiranje in zapiranje poglavij za vse veliko presenečenje. Nihče ni pričakoval, da bo Slovenija tokrat dosledna. Zlasti je to presenetilo Hrvaško, ki je v času novembra in decembra poskušala pridobiti naklonjenost vseh drugih držav, ne pa tudi Slovenije. Zdaj mislim, da je prišlo do spoznanja, da mimo Slovenije ne more. Hrvaška ne more v Evropsko unijo samo skozi Ljubljano. Vendar mora tudi skozi Ljubljano in...

SLAVKO BOBOVNIK: Ampak gospod premier, če...

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Do tega spoznanja je prišlo in zavoljo tega je tudi prišlo do najinega dogovora s premierjem Sanaderjem, da se v roku 14 dni srečava.

SLAVKO BOBOVNIK: Danes sem prebral, mislim, da pred kakšno uro, sporočilo predsedujoče Češke, da pričakuje naslednjo konferenco o pristopanju Hrvaške 27. marca, če ne prej, pravijo. Kaj se lahko spremeni v enem mesecu?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Torej, v tem času bo slovenska diplomacija, ki ima jasne instrukcije, poskušala ugotoviti, ali bi lahko dosegli dogovor s hrvaško stranjo glede mediacije. Mislim, da je to edina razumna in tudi verjetno realna pot, da v relativno kratkem času slišimo rešitev, ki bi jo predlagali mediatorji. Gre za tri ugledna imena, ki bi lahko v razumnem času predlagali neko rešitev, ki bi bila atraktivna za obe strani. Seveda bo šlo za kompromisno rešitev.

SLAVKO BOBOVNIK: Ampak gospod Pahor, tudi ta ideja o mediaciji je v javnosti, vi jo poznate že koliko, 14 dni, nič se ni zgodilo od takrat.

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Tega ne morem komentirati, ker je diplomacija vendarle na delu in kot rečeno ima glede tega jasne instrukcije. Zdaj je čas, ko morda politiki ni potrebno dajati velikih izjav in ko mora svoje delo opraviti diplomacija.

SLAVKO BOBOVNIK: Prav. Danes mislim, da je 80-ti dan vašega vladanja. Ko ste nastopili to funkcijo, ste rekli, da ne potrebujete 100 dni miru, zato smo mi naredili po 80-em dnevu kratko inventuro vašega vladanja. Poglejva.

VESNA DERŽEK: Polemika slovenske politike o pravilnosti zaključnega računa proračunskega leta 2007 je pod vprašaj postavila sodelovanje v okviru partnerstva za razvoj. Račun je vendarle sprejet, a opozorilo Janše o partnerstvu ostaja.

JANEZ JANŠA: Gre enostavno za neko metodo, ki po mojem mnenju lahko da rezultate. Torej, če pa bo to nekdo skušal pogojevati, oziroma če kdo v vladni koaliciji misli, da je to sodelovanje usluga opoziciji, potem ga nihče ne sili, da seveda sodeluje.

VESNA DERŽEK: Pred tem zadnjim zapletom je sicer v koaliciji že nekajkrat zavrelo. Prvič že ob imenovanju Dimitrija Rupla za Pahorjevega posebnega odposlanca za zunanje zadeve. Olje na ogenj je takrat prilila še Ruplova napoved, da bo sodeloval tudi z Janševim strokovnim svetom.

KATARINA KRESAL: Gospod Rupel se bo moral odločiti, ali bo pomembno kreiral vladno politiko, ali pomembno kreiral opozicijsko politiko. Obojega po našem mnenju pač ne more.

VESNA DERŽEK: Na resni preizkušnji se je znašla tudi Pahorjeva predvolilna obljuba o prekinitvi političnega kadrovanja. Števec SDS danes kaže 49 kadrovskih menjav. Med najodmevnejšimi razrešitev direktorja vladnega urada za komuniciranje, zamenjava nadzornikov na Elesu, pa menjave na KAD-u in SOD-u in konec koncev ustanovitev Strateškega sveta za energetiko, v katerem sedi tudi nekdanji minister Andrej Vizjak.

MINISTER DR. MATEJ LAHOVNIK: Jaz z marsičem, kar se je zgodilo v zadnjih tednih, nisem bil zadovoljen. Tega nisem skrival. Tudi način imenovanja vodstva NLB-ja se mi je zdel na nek način problematičen.

VESNA DERŽEK: Imenovanje Veselinoviča je razburilo tudi opozicijo.

ANDREJ VIZJAK: Verjamem pa, da je finančni minister posredoval in povedal kateri kandidat je favorit za aktualno vlado. In verjamem, da je to storil po predhodnem posvetu s predsednikom vlade.

VESNA DERŽEK: Čeprav je Slovenija sredi krize, še ni oklestila visokih plač in nagrad, denimo Veselinoviča, Kramarja, Pogačnika. Da vladni protikrizni ukrepi niso primerni, niti zadostni, so kritični sindikati.

DUŠAN REBOLJ: V kolikor vlada ne bo prišla z ukrepi, ki bi razbremenili dohodek gospodarskih subjektov z znižanjem dohodnine in razbremenitve plač, kar bi pomenilo možnost tudi večjega neto plač, potem ti ukrepi ne bodo zadeli v pravo smer. In moram reči, da jih Pergam tudi ne bo podprl.

VESNA DERŽEK: Ukrepi so prepočasni, opozarjajo tudi gospodarstveniki.

SLAVKO BOBOVNIK: Po tistem prvem delu prispevka se zdi, da ste na začetku, prvi mesec pa še kakšen teden svojega vladanja kar precej solirali?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Mislim, da je to vsak na svojem področju počel po svojih najboljših močeh, ker se je bilo treba znajti v okoliščinah, ki so bile nekaj posebnega. Naj povem, da smo prakso, ki smo jo podedovali, zlasti kadrovsko politiko, vendarle sedaj spremenili z nekaterimi bistvenimi odločitvami. Tukaj je bilo nekaj utemeljenih kritik, jih je potrebno sprejeti. In da se ne bi ponavljale v prihodnosti, smo se odločili za KAS. Gre za organ, ki bo kot svetovalno telo vladi predlagal najboljša imena za položaje na tistih mestih, kjer so ljudje dolžni skrbeti za interes države.

SLAVKO BOBOVNIK: Je gospod Golobič takrat ob imenovanju gospoda Veselinoviča na vrh Nove ljubljanske banke zagrozil z izstopom iz koalicije?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Vlada dela homogeno. Dejstvo pa je, da je bilo tudi v teh 80 dneh nekaj vprašanj v koaliciji, kjer nismo dosegli konsenza. Vendar pa moram povedati, da je po prvih 50 dneh, ko je prišlo do nekaterih strateških odločitev, začel rasti optimizem tudi glede tega, da bomo nekatera nesoglasja, ki so se porajala glede strateških vprašanj našega ravnanja v prihodnje, reševali uspešneje. In danes lahko rečem, da se lahko Slovenija zanese na to vlado. Mislim, da navkljub kritikam, ki so jih deležne vse vlade glede reševanja gospodarske in finančne krize, ljudje z zaupanjem gledajo na naša ravnanja tudi v prihodnje.

SLAVKO BOBOVNIK: Prav. Nekaj kritike koalicijskih partnerjev je torej bilo, sklepam iz tega. Če bi lahko čas zavrteli nazaj, bi bil zdaj postopek imenovanja gospoda Veselinoviča recimo bolj transparenten?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Finančni minister se je takrat odločil, da je potrebno ukrepati naglo. Takrat Kadrovsko akreditacijskega sveta še ni bilo. Tudi zaradi tega imenovanja je dozorelo spoznanje, da potrebujemo nekaj, kar bo osvežilo kadrovsko politiko v Sloveniji. Finančni minister se je tako odločil in vlada je to na koncu sprejela.

SLAVKO BOBOVNIK: Bi danes ravnali drugače, sem vprašal?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Vsekakor. Če bi danes izbirali predsednika uprave banke, bi ravnali drugače. Tukaj je nenazadnje Kadrovsko akreditacijski svet, ki bi dal svoje mnenje v zvezi s tem imenovanjem.

SLAVKO BOBOVNIK: Kaj pa pri imenovanju vašega zunanjepolitičnega svetovalca, bi ravnali še enkrat enako?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Jaz sem razumel na nek način odpor javnosti do te moje odločitve. Prav gotovo jo moram vzeti v zakup. Vendar pa moram reči, da sem se odločil za nekoga, ki ima bogate zunanjepolitične izkušnje, bil je nestor slovenske diplomacije, bil je ambasador, vodil je Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi, bil je predsedujoči Evropski uniji. V teh 20 letih prav gotovo nekdo s tako tradicijo ne more biti brez napak. Vendar ima pa izkušnje, ki so lahko koristne za moje odločanje. Ni najbolj vpliven, je pa nekdo, ki lahko s svojim nasvetom pripomore k dobrim odločitvam.

SLAVKO BOBOVNIK: In bi torej svetovalec poslal tudi, če bi ga izbirali februarja 2009?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Če bi se danes odločal, bi verjetno javnosti poskušal nekoliko jasneje predstaviti razloge, zakaj sem se tako odločil. Nenazadnje morate vedeti, da bi sicer doktor Dimitrij Rupel ravno tako delal v upravi, kot dela sedaj. Delal bi na zunanjem ministrstvu. Tako dela v kabinetu predsednika vlade. Ljudje so očitno razumeli, da gre za imenovanje na nek politični položaj. To moram še enkrat povedati - gre za imenovanje na uradniški položaj, kjer poskušam njegove izkušnje in znanja uporabiti po najboljših močeh. Nenazadnje, če smem reči, tudi njegovo posredovanje, za katerega sva se zmenila, pri predsedniku Berlusconi za to, da vlada kljub njeni prejšnji odločitvi, ne pomaga manjšini, pa je potem spremenila stališče, je pripeljalo do tega, da bo slovenska manjšina v Italiji dobila milijon evrov.

SLAVKO BOBOVNIK: Gospod Pahor, v naslednji temi bomo govorili o tem, da se je število brezposelnih v januarju povečalo za 11 odstotkov. Da danes 27.000 zaposlenih dela samo 36 ur. Naslednji paket varčevalnih ukrepov?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Paket varčevalnih ukrepov bo sprejet v četrtek. Gre za precej obsežen paket. Takega Slovenija še ni imela. Prav tako potekajo pogajanja s sindikati javnega sektorja. Radi bi dosegli dogovor, ki ne bo znižal plač, pač pa bo zmanjšal dinamiko rasti. Ta sedaj bistveno odstopa od rasti v realnem sektorju in tak disproporc je ta hip nesprejemljiv. Vlada pripravlja strukturne reforme. Mislim, da je nekaj zadnjih ukrepov že prijelo. Imeli smo posvet s predstavniki slovenskega bančnega sektorja in ti pravijo, da gledajo na ukrepe vlade in na možnosti za to, da Slovenija prevozi leto 2009 kot ena redkih članic znotraj evro območja, ki je sicer v recesiji, kot država brez tehnične recesije.

SLAVKO BOBOVNIK: V enem stavku, če se da, prosim. Ste kaj slišali bistveno novega ob zadnjem obisku v Parizu in Londonu?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Tisto, kar sem slišal, ni spodbudno. Tudi velike države, ki imajo veliko več vpliva, iščejo rešitve in imajo več vprašanj kot odgovorov. Naš problem je, da smo s štirimi zunanjetrgovinskimi partnericami pravzaprav zelo odvisni od tega, kako, v kakšni kondiciji so njihova gospodarstva. In njihova gospodarstva ta hip niso v najboljši kondiciji. Smo si pa prizadevali z vsemi sogovorniki dobiti pojasnila in v kolikor je mogoče tudi zagotovila, da ukrepi, ki jih sprejemajo za pomoč gospodarstvu, bodo take narave, da zaradi njih ne bodo zmanjšali svoje proizvodnje v Sloveniji.

SLAVKO BOBOVNIK: Poglejte, podobno kot tam pri vaših kavicah radi rečejo, da varčujete na napačnem koncu, se včasih nekaterim ljudem zdi, novinarji smo sicer veseli, da ste nam na voljo vedno ali pa skoraj vedno, kadar to želimo, pa vendarle, nimate občutka, da s tem delom vašega dela izgubljate en dragocen čas, ki bi ga mogoče kje drugje koristneje porabili?

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Zdaj glejte najprej kar se glede kavice tiče, vidim, da je to tudi vznemirilo del javnosti, češ da gre za neko demagoško potezo. Če gre, potem prav gotovo to ni brezplačna. Ta mesec sem dal za reprezentanco točno 1.549 evrov od moje plače. In to sem storil mirne vesti. Če želim v pogajanjih s sindikati in vsemi drugimi socialnimi partnerji, ob vseh drugih ukrepih, ki jih sprejemamo v mojem kabinetu, kjer smo zamrznili plače in jih nismo dvignili, pridobiti njihovo zaupanje, da delamo zato, da rešimo krizo, potem je bilo treba povleči nekaj takih potez, ki so sprva naletele na posmeh, ampak so sprožile plaz odločite, ki so danes pripeljale do tega, da bo v četrtek vlada sprejela en pomemben paket varčevalnih ukrepov. In tudi v Državnem zboru, slišim, so se poslanci odločili za nekaj pomembnih korakov.

SLAVKO BOBOVNIK: Torej tiskovni predstavnik bo v prihodnje tu in tam odgovarjal namesto vas.

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Poglejte, jaz sem se odločil za neko metodo, ki jo pozna tudi nekaj drugih predsednikov vlad in to je za veliko odprtost z javnostjo. Vsi tega ne pozdravljajo, menijo, da bi moral predsednik vlade krepiti svojo avtoriteto s tem, da je nedosegljiv. To prvič ni v mojem značaju, drugič mislim, da zdaj niso taki časi. Treba je preprosto stopiti pred novinarje vsakič, ko je le mogoče in dati pojasnila, čim bolj iskrena. To tudi počnem. Jaz mislim, da drugače skozi ta čas, ko je zaupanje med nami in sploh v politiko, manjše povsod, ne samo v Sloveniji, to moj položaj od mene tudi terja.

SLAVKO BOBOVNIK: Hvala lepa, gospod predsednik.

PRESEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Hvala vam.